

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-1032

21.9.2026

Gjensidige Forsikring ASA

Reise/reisegods

Reise til Irak – offisiell reiseadvarsel – gyldig forsikring?

Sikrede reiste fra Norge 27.2.26 og ankom Irak 28.2.26. Sikrede opplyste at Utenriksdepartementet ca. fem timer etter ankomsten til Erbil hadde oppdatert reiserådet til å fraråde alle reiser til Irak. Videre oppga sikrede at luftrommet var stengt på tidspunktet for hjemreisen, og at hun som følge av dette pådro seg merutgifter til alternativ hjemreise. Sikrede meldte inn krav om erstatning for utgiftene til foretaket. Foretaket avslo kravet under henvisning til at det på tidspunktet sikrede reiste til Erbil forelå en reiseadvarsel fra UD som frarådet reiser som ikke var strengt nødvendige. Sikrede var uenig i foretakets avgjørelse og viste til at UD først hadde utstedt et reiseråd som frarådet alle reiser til Irak etter at sikrede hadde ankommet Erbil. Sikrede mente derfor at forsikringen var gyldig for den aktuelle reisen. Nemnda kom til at forsikringen ikke var gyldig ettersom det forelå reiseadvarsel fra UD allerede før avreise.

Saksfremstilling

Saken gjaldt krav om erstatning under sikredes reiseforsikring.

Av vilkårene i sikredes forsikring fremgikk følgende:

Dekkes

(...)

Hvor gjelder forsikringen?

På reiser i **hele verden**, som starter og slutter på bostedsadressen i Norge

(...)

Dekkes ikke

(...)

- Reiser til, fra eller i land/områder med krig/uro hvor det foreligger en offisiell reiseadvarsel fra Utenriksdepartementet, uavhengig av om reisen er strengt nødvendig eller ikke, med mindre utvidelse er avtalt spesielt. Se også Generelle vilkår

(...)

Evakuering

(...)

Dekkes

Krig/alvorlig uro, terrorhandlinger, naturkatastrofe eller epidemi/pandemi som inntreffer på reise utenfor Norge.

Dersom Det norske utenriksdepartement (UD) eller stedlige myndigheter offisielt anbefaler reisende å forlate området/landet, erstattes nødvendige merutgifter (reise og opphold) for transporten til bostedsadressen i Norge, alternativt til nærmeste sikre destinasjon - med inntil samme beløp.

(...)

Dekkes ikke

(...)

Utgifter til evakuering hvis sikrede har reist inn i området etter at den aktuelle situasjonen er oppstått eller er varslet.

(...)

GENERELLE VILKÅR

(...)

17. Krig og uroligheter

Forsikringen dekker ikke skade på person, ting eller tap som skyldes

(...)

- Krig, krigslignende tilstand eller andre former for uroligheter i utlandet dersom forsikrede reiser inn i, eller tar opphold i, et område med krig eller uroligheter der Norsk Utenriksdepartement som følge av sikkerhetsrisikoen har utstedt reiseadvarsel hvis ikke annet er avtalt skriftlig

(...)

På person og reiseforsikringer dekker Gjensidige likevel skade på person, ting eller tap som skyldes krig, krigslignende tilstand eller uroligheter i utlandet som oppstår i inntil 6 uker fra det Norske Utenriksdepartementet har utstedt reiseadvarsel, når forsikrede allerede befinner seg i området reiseadvarsel gjelder for.

I skademeldingen til foretaket oppga sikrede at skadedato var 28.2.26. Sikrede opplyste at hun hadde evakuert fra Erbil i Irak pga. krig. Hendelsen ble beskrevet slik:

Merutgifter stengt luftrom Iran og Israel krisen 28 feb 2026

Sikrede sendte også inn tilleggsopplysninger til skademeldingen. Hun krevde erstatning for utgifter til taxi, mat, drikke og øvrige småutgifter.

Foretaket avslo kravet 29.5.26. Det ble vist til at hendelser som oppsto under reiser til/fra eller i land/områder hvor det forelå reiseadvarsel fra UD ikke var dekket av reiseforsikringen.

Sikrede anfører at hun har krav på erstatning under reiseforsikringen. UD utstedte fullt reiseråd kvelden 28.2.26. Sikrede befant seg allerede i Erbil da advarselen ble utstedt senere samme dag. Unntaket foretaket viser til bygger på samlebegrepet «en offisiell reiseadvarsel». Det skilles ikke mellom UD's to klart navngitte nivåer – det fulle «fraråder alle reiser» og det lavere «fraråder reiser som ikke er strengt nødvendige». Vilåårene følger dermed ikke det systemet unntaket selv hviler på. En naturlig forbrukerforståelse er at et dekningsutelukkende reiseråd er det alvorlige «fraråder alle reiser». Dersom foretaket mener at også det lavere nivået skal utelukke dekning, måtte foretaket ha navngitt begge nivåer uttrykkelig. Formuleringen «uavhengig av om reisen er strengt nødvendig eller ikke» avhjelper ikke dette. Den regulerer ikke tilfellet der krig oppstår mens sikrede allerede er på stedet, slik som her. Krigsbestemmelsen i forsikringsavtalen (Generelle vilkår pkt. 17) dekker tilfeller som i foreliggende sak. Seksukersregelen regulerer forholdet, idet fullt reiseråd ble utstedt mens sikrede allerede befant seg i området. Sikrede ankom Erbil fem timer og 39 minutter før det fulle reiserådet ble publisert. Merutgiftene oppsto om lag fire og en halv uke senere, godt innenfor seksukersvinduet. Sikrede reiste ikke inn i et område med krig der det forelå et krigsbegrunnet reiseråd. Situasjonen oppsto mens sikrede allerede var til stede, som er nettopp det seksukersregelen regulerer. Foretakets tolkning gjør seksukersregelen innholdsløs.

Forsikringsforetaket avviser ansvar. I forsikringsavtalens generelle vilkår fremgår det at forsikringen ikke dekker skade som skyldes krig, krigslignende tilstand eller andre former for uroligheter i utlandet dersom forsikrede reiser inn i, eller tar opphold i et område med krig eller uroligheter der norsk UD som følge av sikkerhetsrisikoen har utstedt reiseadvarsel. Reiseforsikringen dekker likevel skade som skyldes krig, krigslignende tilstand eller uroligheter i utlandet som oppstår inntil seks uker fra norsk UD har utstedt reiseadvarsel, når forsikrede allerede befinner seg i området reiseadvarselen gjelder for. På tidspunktet sikrede reiste til Erbil forelå det en reiseadvarsel fra norsk UD som frarådet reiser som ikke var strengt nødvendig. Etter sikrede ankom Erbil ble reiseadvarselen skjerpet, og frarådet alle reiser. Det er på det rene at sikrede ikke har avtalt noen utvidelse av forsikringen i forkant av reisen. Da det på tidspunktet sikrede reiste til Erbil forelå et reiseråd, vil ikke reiseforsikringen være gyldig på denne reisen, og utgiftene sikrede har hatt til ny hjemreise vil derfor ikke dekkes av reiseforsikringen. Det er flere avgjørelser i Finansklagenemnda som viser til at foretakets avgjørelse er i tråd med gjeldende praksis.

Sekretariatets konklusjon:

Nemndas sekretariat avgjorde saken i medhold av delegert avgjørelsesmyndighet, jf. lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 22, jf. pkt. 11 i Finansklagenemndas saksbehandlingsregler. Sikrede fikk ikke medhold:

Det fremgår av vilkårene at forsikringen gjelder '[p]å reiser i hele verden, som starter og slutter på bostedsadressen i Norge'. Forsikringen gjelder imidlertid ikke for '[r]eiser til, fra eller i land/områder med krig/uro hvor det foreligger en offisiell reiseadvarsel fra Utenriksdepartementet, uavhengig av om reisen er strengt nødvendig eller ikke, med mindre utvidelse er avtalt spesielt. Se også Generelle vilkår'.

Du har opplyst at du reiste fra Norge 27.2.26 og ankom Bagdad i Irak 28.2.26. Slik vi forstår det, frarådet Utenriksdepartementet alle reiser til landet på dette tidspunktet, med unntak av provinsene Dahuk, Erbil og Suleimania i de kurdiske områdene. Til disse områdene frarådet UD alle reiser som ikke var strengt nødvendige.

Du har videre forklart at du ankom Bagdad kl. 01.35, og senere reiste videre med taxi til Erbil, hvor du ankom samme dag kl. 13.09. Ut fra de fremlagte saksopplysningene forelå det på reisetidspunktet en offisiell reiseadvarsel fra Utenriksdepartementet som frarådet alle reiser til Erbil, med mindre de var strengt nødvendige. Unntaket i vilkårspunktet gjelder imidlertid uavhengig av om reisen var strengt nødvendig eller ikke, se bl.a. FinKN 2023-325 og 2025-1056. Det er derfor uten betydning at UDs reiseråd åpnet for reiser til bl.a. Erbil, dersom de var 'strengt nødvendige'.

Det forelå dermed en offisiell reiseadvarsel fra UD på reisetidspunktet, og reiseforsikringen kommer derfor ikke til anvendelse.

Du har anført at avgjørelsen i FinKN 2023-325 ikke er treffende for aktuelle sak. Du viser til at '[d]en saken gjaldt et reiseråd som forelå for selve reisemålet ved avreise – altså innreise til et område som allerede var omfattet av et reiseråd. (Din) sak gjelder det motsatte: krigen og det fulle reiserådet oppsto etter at (du) allerede befant (d)eg i området, og det er denne situasjonen seksukersregelen er ment å fange opp'.

Slik vi ser det, forelå det ved reisetidspunktet et reiseråd fra UD som omfattet reisemålet. Som nevnt ovenfor gjelder unntaket uavhengig av om reisen var strengt nødvendig eller ikke. At reiserådet senere ble skjerpet til å omfatte alle reiser til Irak, endrer etter sekretariatets syn ikke denne vurderingen.

Siden forsikringen ikke gjelder, kan sekretariatet heller ikke se at vilkårenes bestemmelse om evakuering kommer til anvendelse. Vi vil likevel påpeke at det av vilkårene fremgår at:

Dersom Det norske utenriksdepartement (UD) eller stedlige myndigheter offisielt anbefaler reisende å forlate området/landet, erstattes nødvendige merutgifter (reise og opphold) for transporten til bostedsadressen i Norge, alternativt til nærmeste sikre destinasjon - med inntil samme beløp.

Reiserådet som er aktuelt i denne saken gjaldt fraråding av reiser til Erbil. Sekretariatet kan ikke se at det er fremlagt dokumentasjon som tilsier at UD eller stedlige myndigheter offisielt anbefalte reisende å forlate

området/landet. Det bemerkes også at du i skademeldingen selv svarte 'nei' på spørsmålet om evakueringen ble beordret av UD eller stedlige myndigheter.

Du har videre påpekt at tvisten utelukkende gjelder spørsmålet om et lavnivå-reiseråd ved innreise utelukker dekning til tross for seksukersregelen. Sekretariatet forstår dette som en henvisning til pkt. 17 i de generelle vilkårene, hvor det bl.a. fremgår:

GENERELLE VILKÅR

(...)

17. Krig og uroligheter

Forsikringen dekker ikke skade på person, ting eller tap som skyldes

(...)

- Krig, krigslignende tilstand eller andre former for uroligheter i utlandet dersom forsikrede reiser inn i, eller tar opphold i, et område med krig eller uroligheter der Norsk Utenriksdepartement som følge av sikkerhetsrisikoen har utstedt reiseadvarsel hvis ikke annet er avtalt skriftlig

(...)

På person og reiseforsikringer dekker Gjensidige likevel skade på person, ting eller tap som skyldes krig, krigslignende tilstand eller uroligheter i utlandet som oppstår i inntil 6 uker fra det Norske Utenriksdepartementet har utstedt reiseadvarsel, når forsikrede allerede befinner seg i området reiseadvarsel gjelder for.

Du har anført at '[s]eksukersregelen passer her etter sin ordlyd: krigen oppsto 28.02.2026, UD utstedte fullt reiseråd for Irak samme dag, og (du) befant (d)eg allerede i området'.

Sekretariatet kan ikke se at pkt. 17 kan forstås slik at en senere skjerping av et allerede eksisterende reiseråd utløser dekning etter bestemmelsen. På tidspunktet du reiste inn i Erbil forelå det allerede en reiseadvarsel fra UD som frarådet reiser som ikke var strengt nødvendige. Slik sekretariatet forstår det, er bestemmelsen ment å regulere situasjoner hvor sikrede oppholder seg i et område før det er utstedt en reiseadvarsel for området. Vilåret får derimot ikke anvendelse når det allerede foreligger en reiseadvarsel ved innreisen, selv om denne senere blir skjerpet. Denne forståelsen støttes når vilåret leses i sammenheng.

Sekretariatet kan heller ikke se at det er grunnlag for det fremsatte rentekravet.

Oppsummert er sekretariatet av den oppfatning at reiseforsikringen ikke var gyldig på reisen til Irak. Du har derfor ikke krav på utgiftene til taxi, mat, drikke eller øvrige småutgifter.

Etter dette finner vi at du ikke kan gis medhold.

Sikrede klaget avgjørelsen til nemnda, jf. tredje ledd i samme punkt i saksbehandlingsreglene. Sikrede la ved et klagesvar fra en annen sak og anførte at tilsvaret fra foretaket inneholdt opplysninger av direkte betydning for de spørsmålene nemnda skulle ta stilling til.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet til nemnda er om reiseforsikringen var gyldig for reisen til Irak.

Nemnda slutter seg enstemmig til sekretariatets konklusjon, og påpeker også at de individuelle reiseforsikringsvilkårene går foran de generelle vilkårene. Pkt. 17 i de generelle vilkårene kan ikke gi sikrede noen rettigheter når reiseforsikringen i utgangspunktet ikke gjelder.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).